

O krmljenju čebeljih družin

dr. Andreja Kandolf Borovšak

svetovalka JSSČ za varno hrano

andreja.kandolf@czs.si

Čebelarjeva osnovna naloga je, da skrbi za čebelje družine, da imajo vedno na voljo zaloge hrane, ker pa pridelujemo tudi čebelje pridelke, je treba poskrbeti, da naša oskrba družin ne vpliva na čebelje pridelke bolj, kot nam to dopušča zakonodaja.

Naravna hrana za čebele sta med in cvetni prah. V izrednih razmerah (priprava na zimski čas, neugodne vremenske razmere ...) je treba čebelam dodati krmo oz. dopolniti njihove premajhne zaloge. Čebelarji lahko za namene krmljenja čebel uporabljamo konzumni sladkor, ki ga lahko pripravimo na različne načine (raztopina, pogača, ...) in/ali že vnaprej pripravljene krmne pogače in/ali sirupe. V Evropski uniji se lahko uporablja samo krma iz registriranih ali odobrenih obratov, kar pomeni, da moramo čebelarji tudi sladkor nabaviti pri registriranem nosilcu dejavnosti poslovanja s krmo, označen mora biti kot posamično krmilo v skladu z Uredbo 767/2009 ES. Čebelarji, ki upoštevamo Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu, lahko za krmljenje čebeljih družin uporabljamo tudi konzumni sladkor, nabavljen kot hrana za ljudi.

Osnovo krme za čebele predstavlja sladkor, dodamo lahko samo tiste dodatke, ki imajo dovoljenje. Za boljše preglednost nad krmnimi dodatki je bil vzpostavljen EU-register krmnih dodatkov, ki je objavljen na spletni strani: http://ec.europa.eu/food/food/animalnutrition/feedadditives/registeradditives_en.htm. Dodatka, ki ni na tem seznamu, v krmo ne smemo dodati!

Registracija čebelarjev za namene krmljenja družin

Vsi čebelarji smo registrirani v Registru čebelnjakov. Čebelarji, ki čebelje pridelke, četudi samo primarne (med, med v satju, cvetni prah, propolis ...), prodajajo še kje drugje (tržnica, internetna prodaja, trgovine, dobava vrtcem) kot na mestu pridelave, morajo biti registrirani tudi v registru živilskih obratov (RŽO), kamor se lahko vpišete tudi ob sporočanju stanja čebeljih družin. Čebelarji, ki so vpisani v RŽO in proizvajajo pogače za krmljenje čebeljih družin, tudi če jih proizvajajo samo za lastno uporabo, pa se morajo še dodatno vpisati v register v skladu s *Pravilnikom o registraciji in odobritvi nosilcev dejavnosti na področju krme* (Uradni list

RS, št. 50/15 in 67/15 – popr.). Čebelarji, ki pripravljajo pogače **brez uporabe** krmnih dodatkov ali premiksov iz krmnih dodatkov, označijo dejavnost V3, če čebelar v krmo za čebele meša tudi krmne dodatke in premikse, potem mora biti registriran tudi za dejavnost V4. Obrazec (*Vloga za registracijo ali odobritev obrata nosilca dejavnosti poslovanja s krmo*) odda na območni urad Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Dostopen je na spletni strani: www.gov.si/zbirke/storitve/postopek-registracije-in-odobritve-nosilcev-dejavnosti-poslovanja-s-krmo. Za izdelavo pogač si čebelar pripravi recepture in pripravi oceno tveganja in se na podlagi tega odloči, ali je treba uvesti nadaljnje korake za zagotavljanje varnosti krme po principu HACCP.

Če krmimo samo z dokupljeno krmo, tudi če čebelam dodajamo pogačo z dodatki, dodatna registracija ni potrebna.

Skrb za pristen med

Ne glede na to, s čim krmimo in ali se moramo dodatno registrirati ali ne, pa moramo poskrbeti, da krma za čebele ne pride v med. Če smo iz plodišča v medišče začasno prestavili sat s predelanim sladkorjem ali sladkorno raztopino, ga pred začetkom paše odstranimo. Te sate lahko uporabimo za pripravo narejencev ali jih vrnemo za hrano čebelam v brezpašni dobi. Če smo sate z venci predelanega sladkorja oz. sladkorne raztopine prestavljali v medišče, jih pred nastopom paše oz. po morebitnem izleganju zalege iz medišča odstranimo iz medišča ali vsaj označimo, da jih ne točimo.

Produktna odgovornost

Čebelarji smo sami odgovorni za svoj izdelek, v promet smemo dati varen in pristen kakovosten med in čebelje pridelke! Priporočamo, da se v zimskem času udeležujete usposabljanj in izobraževanj, da bomo znali ustrezno oskrbeti čebelje družine ter pridelati kakovostne in varne čebelje pridelke. ◆

Za vas tudi letos pripravljamo
ApiSlovenijo!

Potekala bo 10. in 11. aprila
na celjskem sejmišču.

Podrobnosti sledijo v kratkem.